

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2016 METŲ ATASKAITA

I SKYRIUS

BENDRA INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATOS BŪKLĘ

Informacija apie Šiaulių miesto gyventojų sveikatos būklę pateikiama Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje, patvirtintoje Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. T-11 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015 metų ataskaitos patvirtinimo“ (pridedama).

II SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOMS VYKDYTI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

PIRMASIS SKIRSNIS VEIKSNIŲ APŽVALGA

Veiksnių pavadinimas	Poveikis	Pasiūlymai (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, savivaldybės tarybai)
1	2	3
IŠORINIAI VEIKSNIAI		
Reguliuojantys teisės aktai		
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 str. 35 p. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 str. 1 dalies 1 p.	Gerėjantis visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas. Veiklos planuojamos laiku ir skiriamas tolygus finansavimas.	
Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimas Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos patvirtinimo“, 3 programos tikslas	Formuojama sveika gyvensena. Gerinamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir kokybė.	
Reglamentuojantys teisės aktai		
Sveikatos apsaugos ministro 2016 m. rugpjūčio 5 d. įsakymas Nr. V-996 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. V-932 „Dėl Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros	Finansavimas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybei užtikrinti ugdymo įstaigose pagerintas, tačiau nepakankamai.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, atsižvelgiant į vaikų ikimokyklinio amžiaus tarpsnio specifiškumą ir siekiant, kad visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos ikimokyklinėse įstaigose būtų teikiamos kokybiškai,

funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“		siūloma steigti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pareigybes mažesniai mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas, skaičiui nei 870 - nustatyti 1 etatą 200 vaikų.
Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) suveda mokinių profilaktinio sveikatos tikrinimo sveikatos duomenis į Higienos instituto sukurtą nacionalinę Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (įgyvendinant 2009-2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programos Nr. LT11 „Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos“ projektą „Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos, skirtos sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos politikos formavimui, sukūrimas ir įgyvendinimas“)	Suvedant duomenis į sistemą turėjo palengvėti ir produktyvesniu tapti visuomenės sveikatos priežiūros ir visuomenės sveikatos stebėsenos specialistų darbas – atsirasti galimybė sistemingai stebėti vaikų sveikatos būklę, palengvinti įvertinti sveikatos sutrikimų apimtį, charakteristikas, efektyviau planuoti prevencines priemones ir pan. Tačiau kol kas sistema veikia su techniniais trukdžiais, neformuoja statistiškai patikimų ataskaitų, nuolat kyla sistemos administratoriui skirtų klausimų ir pan. Šiuo metu duomenys į sistemą suvesti pilnai, bet nėra galimybės suformuoti statistiškai patikimų bendrų ataskaitų.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai užtikrinti sistemos veikimą, statistiškai patikimų bei savalaikių ataskaitų formavimą. Užtikrinti, kad visose sistemos formuojamose ataskaitose atsispindėtų ir vyresnių nei 18 metų mokinių sveikatos būklės duomenys.
Atpažįstamas ir pripažintas socialinis veiksnys su prognozuojamais rezultatais		
Nepakankamas valstybės dėmesys sveikatos ugdymui mokyklose.	Nėra privalomos sveikatos ugdymo ir mokymo pamokos bendrojo ugdymo procese, sveikatos mokymas vyksta kaip popamokinė, būrelių veikla.	Švietimo ir mokslo ministerija turėtų į mokinių mokymo programą įtraukti visuomenės sveikatos mokymą.
Gyventojai nesirenka sveikesnio gyvenimo būdo.	Gyventojai daugiau serga ir tai įtakoja šalies ekonomiką - didesnės išlaidos vaistams ir gydymui.	Svarstyti galimybę pakeisti Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, numatant paciento atsakomybę už savo sveikatos žalojimą (neatsisakius žalingų priklausomybių ir t.t.) ir

		gydytojo nurodymų nevykdymą.
<p>Vykdomas visuomenės sveikatos stiprinimas valstybiniu lygiu nėra reglamentuotas. Nėra sukurtos visuomenės sveikatos priežiūros specialisto kokybinio darbo įvertinimo sistemos.</p>	<p>Savivaldybių vykdomas visuomenės sveikatos stiprinimas valstybiniu lygiu nėra reglamentuotas: neapibrėžtos veiklos sritys, paslaugų turinys, nėra aiškiai išskirtų priemonių teikimo formų ar paslaugų teikimo aprašų ir kt., todėl savivaldybėms sudėtinga pagrįstai planuoti savo veiklą. Sunku užtikrinti sveikatos stiprinimo paslaugų kokybę, analizuoti ir vertinti jų mastą ir sveikatos stiprinimo veiklą tiek savivaldybėse, tiek šalyje.</p>	<p>Sveikatos apsaugos ministerija turėtų reglamentuoti savivaldybių vykdomą visuomenės sveikatos stiprinimą valstybiniu lygiu.</p>
VIDINIAI VEIKSNIAI		
<p>Dešimtus metus veiklą vykdo savivaldybėje įsteigtas Biuras (2006 m. rugpjūčio 23 d. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-283)</p>	<p>Gerėja visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimas savivaldybėje. Planingai ir kokybiškai vykdoma visuomenės sveikatos priežiūra.</p>	
<p>Patvirtintas visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašas ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų vienai pareigybei priskirtų mokinių normatyvas (2016 m. gruodžio 29 d. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-444)</p>	<p>Gerėja visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimas savivaldybėje. Išvengiama visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos dubliavimo ir neefektyvaus biudžeto lėšų naudojimo, užtikrinant teisėtą ir tinkamą visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos teikimą ikimokyklinio ugdymo įstaigose.</p>	
<p>Nepakankamas bendradarbiavimas tarp Šiaulių miesto asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir Biuro, vykdanč LR SAM 2014 m. rugsėjo 22 d. įsakymą Nr. V-979 „Dėl širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“</p>	<p>Nepakankamas Šiaulių miesto asmens sveikatos priežiūros įstaigų aktyvumas ir asmenų, šeimos gydytojams davusių sutikimus dalyvauti Stiprinimo programoje, lankyti visuomenės sveikatos biuro suorganizuotus užsiėmimus atsakomybės bei motyvacijos stoka. Negerėja rizikos grupių asmenų sveikata, nors lėšos sveikatos stiprinimo programai planuojamos.</p>	<p>Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai pakeisti aprašo nuostatas: pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoms nėra numatytos prievolės Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrui ar kitai Sveikatos apsaugos ministerijos įpareigotai institucijai teikti ataskaitą apie įstaigoje prisirašiusių rizikos grupių asmenų skaičių, keliems asmenims</p>

		motyvuotai buvo pasiūlyta dalyvauti programoje, keli pacientai atsisakė dalyvauti programoje (asmuo pagal aprašą privalo formoje 025/a parašu patvirtinti sutikimą ar atsisakymą dalyvauti programoje).
Bendradarbiavimas tarp Biuro ir Šiaulių miesto asmens sveikatos priežiūros įstaigų vykdamas Šiaulių miesto savivaldybės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2015-2016 metų programos priemonę 1.6. „Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biure organizuoti anonimines psichologų bei psichiatrų konsultacijas jaunimui ir jų globėjams žalingų priklausomybių prevencijos klausimais“	Konsultacijos prisideda prie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo mažinimo, ugdo neigiamą požiūrį į narkotines ir psichotropines medžiagas visuomenėje, diegia žmogaus gyvenimo reikšmės ir vertybines nuostatas bei sveikos gyvensenos sampratą. Gerinamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir kokybė.	
Visuomenės sveikatos specialistų trūkumas Šiaulių mieste.	Visuomenės sveikatos specialistų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, trūkumas (vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais - 2011 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. V-504 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą ikimokyklinio ugdymo įstaigoje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ ir 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-630 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“).	Sveikatos apsaugos ministerija turėtų įvertinti ir atsižvelgti į savivaldybių išreiškiamas problemas dėl specialistų trūkumo regione ir ieškoti sprendimų problemai spręsti.

ANTRASIS SKIRSNIS
INFORMACIJA APIE VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS
SAVIVALDYBĖJE VYKDančIAS ĮSTAIGAS IR SPECIALISTUS

Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, įstaigos kodas 300605778, įsteigtas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2006 m. rugpjūčio 23 d. sprendimu Nr. T–283 „Dėl Šiaulių miesto

savivaldybės visuomenės sveikatos biuro įsteigimo, nuostatų patvirtinimo ir vadovo“. Įstaiga registruota juridinių asmenų registre 2006 m. spalio 9 d.

Specialistai, kurie savivaldybės visuomenės sveikatos biure vykdo savarankiškas ir valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas 2016 m. gruodžio 31 d. Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos kitoms savivaldybėms neteikiamos.

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai	Patvirtintų pareigybių skaičius	Užimtų pareigybių skaičius	Fizinių asmenų pagal amžiaus grupes skaičius			
				Iki 44 metų amžiaus	45–54 metų amžiaus	Daugiau nei 54 metų amžiaus	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai*:						
1.1.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos priežiūrą ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose mokinių, ugdymų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas;	19,9	17,6	11	3	5	19
1.2.	Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas;	1	1	1	-	-	1
1.3.	Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas;	6	5	2	3	-	5
1.4.	Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas.	2	2	1	1	-	2
2.	Savarankiškas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai *	-	-	-	-	-	-

* Pateikiami duomenys apie visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančius visuomenės sveikatos priežiūros specialistus konkrečioje savivaldybės teritorijoje.

TREČIASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS INFORMACIJA APIE 2016 METŲ SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ
ĮGYVENDINIMO TIKSLUS, UŽDAVINIUS BEI PRIEMONĖS

(tūkst. Eur)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Finansavimo šaltiniai	Patvirtinti (patikslinti) 2016 metų asignavimai				Panaudoti 2016 metų asignavimai				Panaudojimo procentas	
			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
				išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
				iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
02	Sudaryti palankias sąlygas miesto bendruomenei sveikinti		420,2	419,1	217,2	1,1	422,7	424,1	217,2			
02.01	Plėtoti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, sustiprinti ligų prevenciją ir ugdyti visuomenės poreikį sveikai gyventi											
02.01.01	Įsitraukti ir vykdyti sveikatinimo iniciatyvas, prevencines programas	SB	6,0	6,0			0,9	0,9				15
		SB lik.	5,1	5,1			0	0				0
02.01.02	Sukurti ir gerinti sąlygas miesto bendruomenei sveikinti, užtikrinant sveikatinimo projektų finansavimą	SB	34,0	34,0			33,5	33,5				98,5
02.02	Pritaikyti vandens telkinius rekreacijai ir sveikam žmonių poilsiui											
02.02.01	Vykdyti maudyklų vandens kokybės stebėseną ir paruošti duomenų rinkmenas apie maudyklų vandens charakteristikas	SB	2,0	2,0			2,0	2,0				100
02.03	Vystyti Visuomenės sveikatos biuro veiklą											
02.03.01	Vykdyti visuomenės sveikatos biuro funkcijas	SB	60,5	60,5	40,6		60,5	60,5	40,6			100
		VB	116,9	116,9	59,5		116,9	116,9	59,5			100
		SP	5,0	3,9		1,1	3,1	3,1				62
		SP lik.	1,2	1,2	0,8		1,2	1,2	0,8			100
02.03.03	Teikti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas mokyklose, kurių steigėja yra Savivaldybės taryba	VB	134,5	134,5	82,7		134,5	134,5	82,7			100
02.03.04	Teikti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas ikimokyklinėse įstaigose, kurių steigėja Savivaldybės taryba	VB	47,0	47,0	28,7		47,0	47,0	28,7			100

02.04	Užtikrinti sveikatos priežiūrą kitų steigėjų mokyklose										
02.04.01	Teikti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas kitų steigėjų mokyklose	VB	8,0	8,0	4,9		8,0	8,0	4,9		100
03	Mažinti socialinius sveikatos netolygumus		16,1	16,1			15,1	15,1			
03.01	Gerinti gyvenimo kokybę pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms didinant sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą										
03.01.01	Kompensuoti ir teikti medicininės paslaugas pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms	SB	12,0	12,0			11,0	11,0			91,7
		SB lik.	0,5	0,5			0,5	0,5			100
03.01.02	Teikti priklausomybės ligų ir diagnostikos prevencijos paslaugas „Žemo slenksčio“ kabinete	SB lik.	3,0	3,0			3,0	3,0			100
03.01.03	Organizuoti privalomojo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimą tikslinės grupės asmenims	SB	0,6	0,6			0,6	0,6			100
1. Iš viso savivaldybės biudžetas											
	iš jo:		436,3	435,2	217,2	1,1	422,7	422,7	217,2		
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos										
	1.1.1. valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija		306,4	306,4	175,8		306,4	306,4	175,8		
	1.1.2. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa		56,2	56,2			50,6	50,6			
	1.1.3. kitos savivaldybės biudžeto lėšos		73,7	72,6	41,4	1,1	65,7	65,7	41,4		
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos										
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)										
	Iš viso (1+2)		436,3	435,2	217,2	1,1	422,7	422,7	217,2		

Paaiškinimai:

SB – Savivaldybės biudžeto lėšos

SP – Specialiosios lėšos

VB – Valstybės biudžeto lėšos

KETVIRTAS SKIRSNIS
BENDRADARBIAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ SAVIVALDYBĖJE

Nevyriausybinių organizacijų dalyvavimas sveikatinimo veikloje priimant su visuomenės sveikata susijusius sprendimus	Ūkio subjektų indėlis į visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje	Kitų sektorių įstaigų ir institucijų indėlis į visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje
1	2	3
<p>Su Biuru organizuojamų renginių, paskaitų, akcijų ir kitų sveikatinimo veiklų metu bendradarbiavo: Šiaulių Trečiojo Amžiaus Universitetas, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Šiaulių miesto ir rajono filialas, mokytojų pensininkų klubas „Šviesa“, Pagyvenusių žmonių asociacija, Šiaulių inkstų ligomis sergančiųjų draugija „Atgaja“, Šiaulių krašto žmonių, sergančių cukriniu diabetu, klubas „Lemtis“, Šiaulių kaulų, raumenų, sąnarių ligomis sergančiųjų draugija „Artis“, Šiaulių miesto asmenų su psichine negalia klubas „Dvasinė šiluma“, Šiaulių širdininkų klubas, sveikos gyvensenos klubas „Šviesuoliai“, viešoji įstaiga „Šiaulių donoras“, Šiaulių Parkinsono draugija, Šiaulių miesto moterų krūtų patologijos asociacija „Salvija“.</p>	<p>Biuras kartu su Lietuvos blaivybės draugijos „Baltų ainiai“ Klaipėdos padaliniu vykdė psichoaktyvių medžiagų prevenciją mokyklinio amžiaus paaugliams „Ar žalingi įpročiai tavo draugai?“.</p>	<p>Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklos ir profesinio mokymo įstaigos dalyvavo įvairiose sveikatinimo veiklose, tyrimuose:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miesto gimnazijose ir Šiaulių profesinio rengimo centre, jų bendrabučiuose atliktas įstaigos aplinkos tyrimas, siekiant išsiaiškinti, ar ugdymo įstaigų aplinkoje yra narkotinių ir psichotropinių medžiagų. 2. Biuras kartu su Šiaulių profesinio rengimo centru įgyvendino sveikatinimo projektą „Judėjimas – pagrindinis sveikatos rodiklis“, kurio pagrindinis uždavinys - įdiegti kineziterapinio pobūdžio sveikatinimo mankštas kūno kultūros pamokose. 3. Sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle dalyvauja 17 bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklų. 4. Šiaulių miesto ugdymo įstaigos vykdo prevencines bei socialinio emocinio ugdymo programas: <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa; 4.2. Sveikatos ugdymo bendroji programa; 4.3. Žmogaus saugos bendroji programa; 4.4. Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa; 4.5. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa

		<p>4.6. Socialinių įgūdžių lavinimo programa 5–8, 9–12 klasių mokiniams;</p> <p>4.7. ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir nusikalstamumo, prekybos žmonėmis prevencijos programa 9–12 klasių mokiniams;</p> <p>4.8. „Antrasis žingsnis“ – socialinių emocinių įgūdžių ugdymo programa 1–4 klasės mokiniams;</p> <p>4.9. „Įveikime kartu“ – į vaiko ir šeimos socialinių įgūdžių ugdymą orientuota ankstyvosios žalingų priklausomybių prevencijos programa 7–9 metų vaikams;</p> <p>4.10. „Gera pradžia“ – į vaiką bei šeimą orientuota metodika 1–4 klasės mokinių ugdymui;</p> <p>4.11. „Olweus“ – smurto ir patyčių prevencijos programa;</p> <p>4.12. „Mokykla tėvams ir auklėtojams“ – vaikų psichologinio atsparumo ugdymo programa 5–6 klasių mokymas, jų tėvams, mokytojams;</p> <p>4.13. „Tiltai“ – paauglių socialinių įgūdžių ugdymo programa;</p> <p>4.14. „Sniego gniūžtė“ – psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir socialinių įgūdžių ugdymo programa 8–12 klasių mokiniams;</p> <p>4.15. „Zipio draugai“ – ankstyvosios prevencijos ir socialinio emocinio ugdymo programa 5–7 metų vaikams;</p> <p>4.16. „Gyvai“ – tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimo prevencijos programa 12–14 metų vaikams;</p> <p>4.17. „Obuolių draugai“ – ankstyvosios prevencijos programa 7–9 metų vaikams;</p> <p>4.18. LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“ - paauglių plėtojimo kompetencijų bei</p>
--	--	--

		<p>socialinių ir emocinių įgūdžių programa 5–8 klasių mokiniams;</p> <p>4.19. „Pykčio kontroliavimas“ – emocijų valdymo ugdymo programa 1–8 klasių mokiniams;</p> <p>4.20. „Big Brothers Big Sisters“ – bendravimo įgūdžių aplinkoje ugdymo programa 7–14 metų vaikams.</p>
	<p>Prekybos ir pramogų centras „Akropolis“ palaikė Biuru organizuojamus renginius, suteikė patalpas, kartu Biuru organizavo nemokamas čiuožimo pamokas Šiaulių prekybos ir pramogų centro ledo arenoje.</p>	<p>Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras bendradarbiavo su Biuru, organizuojant renginius šiauliečiams, platinant informacinę medžiagą apie visuomenės sveikatą, teikė informaciją sveikos aplinkos, atliekų žalingo poveikio gamtai ir žmogaus sveikatai temomis.</p>
		<p>Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Sveikatos skyriaus vedėja organizavo visuomenės sveikatos priežiūrą, dalyvavo komisijų, susijusių su visuomenės sveikata, veikloje.</p>
		<p>Biuras dalyvavo darbo grupėse, komisijose, padėjo rengti teisės aktus, susijusius visuomenės sveikata, vertino sveikatos projektus, vykdė vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą, visuomenės sveikatos stiprinimą bei stebėseną. Dalyvavo Bendruomenės sveikatos tarybos veikloje, teikė pasiūlymus dėl sveikatinimo veiklos įgyvendinimo.</p>
		<p>Šiaulių miesto savivaldybės Bendruomenės sveikatos taryba koordinavo ir formavo savivaldybės teritorijoje visuomenės sveikatos politiką.</p>
		<p>Šiaulių miesto savivaldybės narkotikų kontrolės komisija koordinavo narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos veiksmus</p>

		Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje.
		Šiaulių centro poliklinika ir Dainų pirminės sveikatos priežiūros centras vykdė Šiaulių miesto savivaldybės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2015-2016 metų programos priemonę 1.6. (skyrė psichologus /psichiatrus Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biure organizuojamoms anoniminėms psichologų bei psichiatrų konsultacijoms jaunimui ir jų globėjams žalingų priklausomybių prevencijos klausimais.)
		Šiaulių turizmo informacijos centras dalyvavo Biuro renginiuose, bendradarbiavo viešinant informaciją miesto bendruomenei.
		Šiaulių apygardos probacijos tarnyba dalyvavo Biuro renginiuose, paskaitose, akcijose ir nemokamose anonimiškose psichologų ar psichiatrų konsultacijose jaunimui žalingų priklausomybių klausimais.
		Šiaulių miesto savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyrius bendradarbiavo organizuojant sveikatinimo veiklas ikimokyklinio ugdymo įstaigose, vertino mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ II etape dalyvavusias komandas.
		2016 m. rugsėjo-gruodžio mėnesiais Biuras kartu su Šiaulių universiteto Sveikatinimo, hipoterapijos ir sporto centru rinko ir analizavo mokinių profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenis ir organizavo taikomosios kūno kultūros užsiėmimus mokiniams, turintiems sunkią negalią bei atleistiems nuo kūno kultūros. Individualūs užsiėmimai buvo

		organizuojami Šiaulių universiteto Sveikatinimo, hipoterapijos ir sporto centre, bendrojo ugdymo mokyklose, Kurtuvėnų regioninio parko jėjimo paslaugų centre.
		Šiaulių universitetas ir Šiaulių valstybinė kolegija dalyvavo Biuro renginiuose, paskaitose. Studentai atliko praktiką.
		Šiaulių profesinio rengimo centras dalyvavo Biuro renginiuose, paskaitose, akcijose.
		Šiaulių miesto lengvosios atletikos ir sveikatingumo centras suteikė patalpas mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ II etapui pravesti. Šiaulių miesto lengvosios atletikos ir sveikatingumo centro skyrius „Sportas visiems“ pravedė konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ judriąsias rungtis, vertino konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ komandas.
		Šiaulių teritorinė ligonių kasa bendradarbiavo skleidžiant informaciją sveikatinimo temomis, platino Biuro parengtus leidinius bendruomenei.
		Šiaulių moksleivių namai bendradarbiavo su Biuru organizuojant renginius, rengiant parodas bei mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ II etapo meninius pasirodymus.
		Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas padėjo užtikrinti Biuro organizuojamų renginių saugumą. Pareigūnai parengė ir pravedė mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ II etapo užduotis žmogaus saugos klausimais, dalyvavo vertinant komandas.

III SKYRIUS
INFORMACIJA APIE VALSTYBINIŲ (VALSTYBĖS PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS)
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ (VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO,
BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ
PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS,
VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA) SAVIVALDYBĖJE VYKDYMĄ

PIRMASIS SKIRSNIS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE
IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO
ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO,
PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS

Šiaulių miesto savivaldybės taryba 2016 m. gruodžio 29 d. priėmė sprendimą Nr. T-444 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo“, kurio pagrindu įsteigta visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio visuomenės sveikatos priežiūros funkciją savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pareigybę valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti. Viena visuomenės sveikatos priežiūros specialisto pareigybė 2016 metais buvo steigiama 1000 vaikų. Nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. visuomenės sveikatos priežiūros specialistų etatai ikimokyklinio ugdymo įstaigose steigiami pagal šį mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas, skaičių:

1. nuo 50 iki 110 mokinių – 0,50 etato;
2. nuo 111 iki 180 mokinių – 0,75 etato;
3. nuo 181 iki 250 mokinių – 1,00 etato.

2016 m. Biuras mokinių sveikatos priežiūrą vykdė 30 bendrojo ugdymo mokyklų, 5 specialiosiose mokyklose (3 yra ikimokyklinio ugdymo skyriai), 30 ikimokyklinio ugdymo įstaigose, bei Šiaulių profesinio rengimo centre (6 skyriuose). 66 bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklose bei profesinio mokymo įstaigose mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą vykdė 19 visuomenės sveikatos priežiūros specialistų (19,9 pareigybių).

Stiprinant mokinių sveikatą, 2016 m. pagrindinis dėmesys skirtas traumų ir nelaimingų atsitikimų, žalingų priklausomybių prevencijai, sveikatos stiprinimui ir saugai bei užkrečiamųjų ligų profilaktikai. Organizuotos veiklos vykdančios sveikos mitybos ir nutukimo prevencijos bei fizinio aktyvumo skatinimą.

Nuo 2007 m. Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose vykdomas projektas „Sveikos gyvensenos klubai mokyklose: bendraamžis – bendraamžiui“, kurio pagrindiniai tikslai yra suteikti žinių mokyklų bendruomenėms apie sveiką gyvenseną bei ugdyti savanorių-švietėjų gebėjimus patiems organizuoti ir vesti užsiėmimus sveikatos stiprinimo ir išsaugojimo klausimais savo bendraamžiams. Mokyklose yra įkuriamas sveikos gyvensenos klubas, kviečiami mokiniai tapti savanoriais-švietėjais. Klubo veiklą koordinuoja mokykloje dirbantis visuomenės sveikatos priežiūros specialistas. Savanoriams vykdomi mokymai sveikatos stiprinimo ir užkrečiamųjų ligų profilaktikos klausimais. Po apmokymų savanoriai-švietėjai renka medžiagą, rašo referatą ir gilina savo žinias pasirinkta sveikatos stiprinimo tema. Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose savanoriai-švietėjai (dažniausiai 5-7 klasių mokiniai) veda sveikatinimo užsiėmimus bendraamžiams ar jaunesniojo amžiaus vaikams.

Biuro Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros skyrius reguliariai organizavo susitikimus su praktinę šviečiamąją veiklą vykdančiais bendraamžių švietėjais, teikė metodinę ir organizacinę pagalbą.

Per dešimt veiklos metų paruošti 841 savanoriai-švietėjai, kurie aktyviai vykdo sveikatinimo veiklas bendrojo ugdymo mokyklų bendruomenėse, dalyvauja miesto sveikatinimo renginiuose. 2016 m. gegužės 18 d. Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biure susirinko sveikos gyvensenos klubų savanoriai, kuriems buvo organizuotas konkursas „Judėjimas sveikatos labui“ bei įteiktos padėkos už aktyvų dalyvavimą klubo veikloje ir pagalbą organizuojant sveikatinimo renginius bendrojo ugdymo mokyklose.

Gegužės mėnesį paminėta Pasaulio sveikatos organizacijos skelbiama Judėjimo sveikatos labui diena. Pradinių klasių mokiniai dalyvavo Biuro Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros skyriaus organizuotame konkurse „Užsikrėsk mankštos virusu“. Mokiniai aktyviai judėjo, pristatydami savo sukurtas mankštas. Gegužės 25-26 d. 19 miesto gimnazijų ir Šiaulių profesinio rengimo centre ir jų bendrabučiuose atliktas įstaigos aplinkos tyrimas, siekiant išsiaiškinti, ar ugdymo įstaigų aplinkoje yra narkotinių ir psichotropinių medžiagų. Testavimas vyko įvairiose įstaigos aplinkose, dažniausiai liečiamose vietose: tualetuose, sporto salių persirengimo kambariuose, ant mokinių asmeninių spintelių paviršių, ant lauko durų, susibūrimų vietose, ant bendrabučių durų, virtuvėse bei dušuose. Iš viso paimti ir ištirti 303 mėginiai. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų rasta penkiuose mėginiuose keturiuose objektuose. Liepą Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros skyriaus specialistai kartu su Šiaulių miesto delegacija vyko į Lietuvos moksleivių dainų šventę. Šventės metu 6 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai užtikrino Šiaulių miesto kolektyvų mokinių sveikatos saugumą šešiose Vilniaus bendrojo ugdymo mokyklose.

2016 m. Biuro Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros skyriaus specialistai kartu su Šiaulių profesinio rengimo centru įgyvendino sveikatinimo projektą „Judėjimas – pagrindinis sveikatos rodiklis“, kurio pagrindinis uždavinys - praveisti kineziterapinio pobūdžio sveikatinimo mankštas ir tęsti mankštų integraciją gamybinio mokymo metu bei kūno kultūros pamokose. Šiaulių valstybinės kolegijos kineziterapijos programos studentai pravedė 5 mokymus 40 mokinių (kirpėjams) bei mokytojams. Įgytas žinias mokiniai pritaikė pravesdami užsiėmimus jaunesnių grupių mokiniams. Bendradarbiaujant su Šiaulių universiteto Sveikatinimo, hipoterapijos ir sporto centru rinko, analizavo mokinių profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenis ir organizavo taikomosios kūno kultūros užsiėmimus mokiniams, turintiems sunkią negalią bei atleistiems nuo kūno kultūros. Individualūs užsiėmimai organizuoti Šiaulių universiteto Sveikatinimo, hipoterapijos ir sporto centre, bendrojo ugdymo mokyklose, Kurtuvėnų regioninio parko jojimo paslaugų centre.

Biuro Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros skyriaus visuomenės sveikatos priežiūros specialistai organizavo ir koordinavo Šiaulių universiteto Ugdymo mokslų ir Socialinės gerovės fakulteto Sveikatos ir socialinės gerovės studijų katedros studentų 2 praktikas (trukmė 5 ir 7 savaitės) bendrojo ugdymo mokyklose.

Bendrojo ugdymo mokyklose bei profesinio mokymo įstaigose organizuotos jau tradicinės tampančios akcijos: „Kiek sveria 9–13 m. vaikų kuprinės?“, „Išvenkime triukšmo – paklausykime tylos“, „Gegužės 5-oji – Pasaulinė rankų higienos diena“, „Gegužės mėnuo - mėnuo prieš rūkymą“, „Padovanok šypseną“ ir kt.

Renginiai ir leidiniai	Eil. Nr.	Pranešimai, paskaitos, pamokos		Diskusijos, debatai ir kiti aktyvus mokymo būdai		Konkursai, viktorinos, varžybos ir kiti vieši renginiai		TV ir radijo laidos, video-audiosužrašai	Straipsniai, pranešimai, publikacijos periodiniuose leidiniuose ir internete	Stendai, plakatai	Brošiūros, knygos			Atrūtinės, lankstinukai ir kiti leidiniai		
		renginių sk.	dalyvių sk.	renginių sk.	dalyvių sk.	renginių sk.	dalyvių sk.				pavadinimų sk.	tiražas	Elektroninių leidinių sk.	pavadinimų sk.	tiražas	Elektroninių leidinių sk.
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Iš viso. Iš jų:	1	679	15527	5550	24684	381	29258	67	316	524	1	15	2	2	20	1
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	1.1	128	3329	1339	3068	170	4196	6	16	93	0	0	2	0	0	0
Sveika mityba ir nutukimo prevencija	1.2	43	1032	417	2769	22	3360	6	10	42	1	15	0	0	0	0
Fizinis aktyvumas	1.3	41	974	416	1615	33	4292	4	67	30	0	0	0	0	0	0
Psichikos sveikata (smurto, savizudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	1.4	19	402	106	1105	13	2003	5	119	21	0	0	0	1	10	1
Aplinkos sveikata	1.5	31	612	102	983	62	10485	10	14	54	0	0	0	0	0	0
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	1.6	43	842	455	3083	34	2688	13	15	45	0	0	0	0	0	0
Lytiškumo ugdymas, AIDS ir LPI profilaktika	1.7	28	593	150	1512	7	244	2	1	27	0	0	0	0	0	0
Tuberkuliozės profilaktika	1.8	18	417	32	245	2	65	1	0	18	0	0	0	1	10	0
Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir asmens higiena	1.9	211	4169	924	3888	21	1492	15	26	113	0	0	0	0	0	0
Edvonies profilaktika ir burnos higiena	1.10	9	210	83	1406	2	35	1	1	11	0	0	0	0	0	0
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	1.11	0	0	238	301	1	28	2	0	11	0	0	0	0	0	0
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	1.12	72	1631	780	3920	2	71	1	5	41	0	0	0	0	0	0
Onkologinių ligų profilaktika	1.13	0	0	3	3	0	0	1	8	8	0	0	0	0	0	0
Kitos	1.14	36	1316	505	786	12	299	0	34	10	0	0	0	0	0	0

1 pav. Sveikatos ugdymo ir mokymo veiklos bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose, 2016 m.

Be sveikatinimo veiklų, mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdo ir kitas teisės aktais reglamentuotas funkcijas.

Eil.N r.	Priemonės pavadinimas	Vertinimo kriterijus	Kiekis	Dalyvių skaičius
1.	Dalyvavimas posėdžiuose sprendžiant mokinių sveikatos klausimus	posėdžių skaičius	56	
2.	Dalyvavimas mokyklos Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose	posėdžių skaičius	119	
3.	Sveikatinimo projektų (programų) mokykloje parengimas	projektų skaičius	5	
4.	Dalyvavimas mokyklos parengtame sveikatinimo projekte	projektų skaičius	28	
5.	Mokinių maitinimo organizavimo priežiūra	patikrų skaičius	621	
		pasiūlymų skaičius	10	
6.	Mokyklos aplinkos atitiktis visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktų reikalavimams vertinimas ir pasiūlymų teikimas	vertinimų skaičius	76	
		dalyvavimų skaičius	8	
7.	Ugdymo proceso atitiktis visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktų reikalavimams vertinimas ir pasiūlymų teikimas	vertinimų skaičius	42	
8.	Informacijos teikimas kūno kultūros mokytojams	sarašų skaičius	92	
	komplektuojant fizinio ugdymo grupes, dėl galimybės dalyvauti	dokumentų skaičius	305	
9.	Asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų rekomendacijos	rekomendacijų skaičius		1410
10.	Lėtinių neinfekcinių ligų rizikos veiksnių (alkoholio, tabako, narkotikų vartojimas) paplitimo nustatymas	mokyklos atliktų tyrimų skaičius	7	641
11.	Vaikų, priskirtų rizikos grupei pagal sveikatos sutrikimus, mokymai	vaikų skaičius		723
12.	Pedikuliozės profilaktika	tikrintų vaikų skaičius		5964
		pedikuliozės atvejų sk.		41
13.	Užkrečiamų ligų epidemiologinės priežiūros priemonių įgyvendinimas (VSC pateiktos rekomendacijos)	rekomendacijų skaičius	83	
14.	Užregistruoti apsilankymai visuomenės sveikatos priežiūros specialisto sveikatos kabinete mokykloje	Bendras apsilankymų sk.	5830	6013
		Iš jų - I pagalbos sk.		1080
		Iš jų - konsultacijų sk.:	4063	4260
		mokiniam	2832	2968
		tėvams	770	775
		mokytojams	461	517
		Iš jų - kita:	687	673
		mokiniam	506	514
		tėvams	43	43
		mokytojams	138	116

2 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų 2016 metų veiklos ataskaita (Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklų ir Šiaulių profesinio rengimo centro)

2016 metais ikimokyklinio ugdymo įstaigose visuomenės sveikatos priežiūra buvo vykdoma vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. sausio 29 d sprendimu Nr. T-27 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo Šiaulių miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigose“, kurio pagrindu viena visuomenės sveikatos priežiūros specialisto pareigybė steigiama 1000 vaikų. Biuro direktoriaus 2016 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-1 patvirtintos 5 pareigybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti Šiaulių miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Iki balandžio 1 d. buvo vykdoma darbuotojų, atitinkančių Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, paieška. Pavyko įdarbinti 3 darbuotojus. Visu šiuo laikotarpiu visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdė Biuro visuomenės sveikatos priežiūros specialistai ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbantys bendrosios praktikos slaugytojai (bendruomenės slaugytojai). Siekiant išvengti visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų dubliavimo, 2016 m. organizuoti keli pasitarimai su ikimokyklinio ugdymo įstaigų administracijomis, kurių metu nuspręsta, kad Biuro visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, teikdami visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas ikimokyklinio ugdymo įstaigose, ypatingą dėmesį skirtų vaikų (jų tėvų, globėjų) sveikatos ugdymui.

Ikimokyklinio ugdymo įstaigose organizuoti įvairūs sveikatos renginiai, vykdytos informacinės kampanijos sveikatos stiprinimo klausimais, organizuotos kelios akcijos: „Dantukus valau taisyklingais judesiais“, „Švarių rankų šokis“ (Šiaulių lopšelis-darželis „Berželis“ pateko tarp 10 šauniasių kolektyvų, dalyvavusių Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro kartu su Sveikatos apsaugos ministerija bei Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos iniciatyvos „Švarių rankų šokis 16“), "Mankštink kojas, kvėpuok švaresniu oru!", „Vasarą pasitikime saugiai“ ir kt.

Renginiai ir leidiniai	Eil. Nr.	Pranešimai, paskaitos, parnokos		Diskusijos, debatai ir kiti aktyvūs mokymo būdai		Konkursai, viktorinos, varžybos ir kiti vieši renginiai		TV ir radijo laidos, video-udiosinžetai	Straipsniai, pranešimai, publikacijos periodiniuose leidiniuose ir internete	Standai, plakatai	Brošiūros, knygos			Almanachai, lankstinukai ir kiti leidiniai			
		renginių sk.	dalyvių sk.	renginių sk.	dalyvių sk.	renginių sk.	dalyvių sk.				pavadinimų sk.	tiražas	Elektroninių leidinių sk.	pavadinimų sk.	tiražas	Elektroninių leidinių sk.	
Temos	A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Iš viso. Iš jų:	1	19	384	893	7574	97	3472	0	43	2362	1	1100	0	3	330	0	
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikatos gyvenimo ir ligų prevencijos klausimai	1.1	4	76	172	309	30	855	0	4	251	0	0	0	2	130		
Sveikata mityba ir nutukimo prevencija	1.2	2	38	147	2275	13	285	0	7	206	0	0	0				
Fizinis aktyvumas	1.3	0	0	1	1	25	1223	0	3	183	1	1100	0				
Psichikos sveikata (smurto, savizudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	1.4	1	47	13	207	11	334	0	1	0	0	0	0				
Aplinkos sveikata	1.5	0	0	0	0	1	59	0	0	92	0	0	0				
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	1.6	0	0	0	0	0	0	0	3	14	0	0	0				
Lytiškumo ugdymas, AIDS ir LPI profilaktika	1.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Tuberkuliozės profilaktika	1.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir asmens higiena	1.9	3	53	111	865	0	0	0	1	1051	0	0	0				
Eduonies profilaktika ir burnos higiena	1.10	0	0	131	2046	4	232	0	1	173	0	0	0				
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	1.11	1	8	4	78	2	197	0	11	28	0	0	0	1	200		
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	1.12	2	69	99	1560	11	287	0	10	278	0	0	0				
Onkologinių ligų profilaktika	1.13	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0				
Kitos	1.14	6	93	215	233	0	0	0	2	72	0	0	0				

3 pav. Sveikatos ugdymo ir mokymo veiklos ikimokyklinio ugdymo įstaigose, 2016 m.

Biuro visuomenės sveikatos priežiūros specialistai ikimokyklinio ugdymo įstaigose ypatingą dėmesį skyrė sveikatos saugos ir stiprinimo klausimams, sveikatos mitybos skatinimui, užkrečiamųjų ligų, eduonies profilaktikai ir burnos higienai.

ANTRASIS SKIRSNIS

INFORMACIJA APIE MOKINIŲ IR VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ SKAIČIŲ

Eil. Nr.	Gyvenamoji vietovė*	Mokyklų skaičius	Mokinių** skaičius		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pareigybių skaičius	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtą pareigybę		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas (kvalifikacija)	
			ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	ugdomų pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas		1 ir daugiau	iki 1	Visuomenės sveikatos specialistai	Specialistai su įgytomis teisėmis
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8
1.	Miesto	66	5125	14049	19,9	16	3	4	15
2.	Kaimo	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso (1. + 2.):		66	5125	14049	19,9	16	3	4	15

* Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą.

** Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenys (savivaldybės Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro n-tųjų metų įsakymo „Dėl žinybinės statistikos“ nustatyta tvarka Švietimo informacinių technologijų centrai pateikti duomenys).

TREČIASIS SKIRSNIS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOS: VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

Biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos rodikliai suplanuoti, vadovaujantis visuomenės „Sveikatos stiprinimo vadovu savivaldybėms“ (80 proc. veiklos planuota iš anksto, apie 20 proc. skirta neplaninei veiklai, reaguojant į visuomenės sveikatos aktualijas, vykdamas Sveikatos apsaugos ministerijos bei savivaldybės administracijos neplaninius pavedimus). Didžioji dalis rodiklių viršyti.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų aktyvaus darbo dėka gyventojai labiau rūpinasi savo sveikata - aktyviau dalyvauja Biuro organizuojamoje sveikatinimo veikloje. Aktualią informaciją apie Biuro vykdomą veiklą publikuota įstaigos tinklalapyje www.sveikatos-biuras.lt ir Facebook paskyroje.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. pradėta įgyvendinti Nacionalinė širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programa. 2016 metais programą baigė 7 širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenys.

2016 metais organizuotos nemokamos mankštos lauke prie Talkšos ežero bei „Beržynėlio“ parke. Tai naujas būdas skatinti darbingo amžiaus šiauliečius daugiau fiziškai judėti – mankštos vyko dirbantiems žmonėms patogiu laiku (18.00 val.), bei sekmadieniais (11.00 val.).

Tęsiama akcija „Daugiau judėsite, ilgiau gyvensite. Dažniau lipkite laiptais“. Biuro parengti ir išleisti lipdukai priklijuoti prie liftų 26 daugiaaukščiuose gyvenamuose namuose.

2016 m. Biuras dalyvavo masiniame renginyje kūrybiško/aktyvaus laisvalaikio idėjų parodoje „Ką veiki?“. Šį renginį aplankė 5000 šiauliečių.

Minint Pasaulinę dieną be automobilio, inicijuotas konkursas „Mankštink kojas, kvėpuok švaresniu oru!“. Vaikai lydimi tėvelių į darželius atvyko papuoštais paspirtukais, dviratukais ar atėjo pėsčiomis. Šiame konkurse dalyvavo 739 vaikai ir 135 pedagogai.

Ketvirtą kartą Šiauliuose šurmuliavo Biuro sukviestas Sveikatingumo miestelis. Šio renginio tikslas - supažindinti visuomenę su įvairiomis įstaigomis ir bendruomenėmis, kurios susijusios su sveikata, ligų prevencija bei aplinkos sveikata. 2016 metais savo veiklas pristatė 13 įstaigų.

Minint Pasaulinę aplinkos dieną, bendradarbiaudamas su Šaulių regiono atliekų tvarkymo centru Biuras surengė pradinį klasių moksleivių piešinių konkursą „Aš – už švarią aplinką“. Moksleivių darbai

eksponuoti Biure surengtoje parodoje. Konkurso laureatų piešiniai rodyti miesto viešojo transporto ekranuose.

Ypatingas dėmesys skirtas antibiotikų vartojimo prevencijai: parengti informaciniai pranešimai bendruomenei ir spaudai, testas šiauliečiams „Įvertink savo žinias apie antibiotikų vartojimą“ savaitraštyje „Etaplius“ (16500 egz.). 241 moksleivis iš 11 bendrojo ugdymo įstaigų dalyvavo jiems parengtame kryžiažodžio konkurse. 20 dienų vyko radijo viktorina skirta Europos supratimo apie antibiotikus dienai. Radijo stoties RS2 klausytojai atsakinėjo į pateiktus klausimus ir teisingai atsakiusieji buvo apdovanoti Biuro įsteigtais prizais. Atsakingo antibiotikų vartojimo tema gyventojai buvo supažindinti ir autobusuose esančiuose ekranuose 7 dienas, kas 8 minutes, transliuojant Biuro sukurtą klipą (28350 transliacijų).

Kartu su Šiaulių universiteto Sveikatinimo, hipoterapijos ir sporto centru Biuras išleido plakatą „Įsidėmėk! Tavo laikysena bus taisyklinga, jeigu...“, kuris pasitarnaus visuomenės sveikatos specialistų ir kineziterapeutų darbe, mokant vaikus taisyklingos laikysenos, primins tėvams, pedagogams ir vaikams kasdienės laikysenos taisykles (200 vnt).

Bendradarbiaujant su Šiaulių valstybinės kolegijos Biomedicinos mokslų katedros burnos higienos studijų programos dėstytojais ir studentais, Biuras išleido plakatą jaunesnio amžiaus vaikams „Kelionė į sveikų dantukų šalį“ (500 vnt.).

1. Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2016 m. vykdytas privalomasis sveikatos mokymas

Privalomojo sveikatos mokymo rūšis	Eil. Nr.	Mokytų asmenų skaičius
A	B	1
Pirmosios pagalbos mokymas (iš viso) Iš jų pagal profesijas ir veiklos sritis (įrašyti)	1	594
P-1 Statutiniai valstybės tarnautojai		0
P-2 Švietimo, kultūros, sporto, apgyvendinimo, sveikatingumo paslaugas teikiantys darbuotojai	1.1 1.2	0 575
P-3 Dirbantys kenksmingų ir pavojingų veiksmų aplinkoje		
P-4 Vairuotojai (pagrindinis mokymas)	1.3	0
P-5 Vairuotojai (tęstinis mokymas)	1.4	19
P-6 Turintys leidimą nešiotis ginklą	1.5	0
P-7 Gelbėtojai	1.6 1.7	0 0
Higienos mokymas (iš viso) Iš jų pagal profesijas ir veiklos sritis (įrašyti)	2	673
H-1 Laisvės atėmimo vietų darbuotojai	2.1	0
H-2 Vandenviečių darbuotojai	2.2	0
H-3 Maistą tvarkantys darbuotojai	2.3	220
H-4 Apgyvendinimo ir kt. (ne maitinimo paslaugas) teikiantys darbuotojai	2.4	68
H-5 Švietimo ir ugdymo darbuotojai	2.5	293
H-6 Dirbantys profesinės rizikos sąlygomis darbuotojai	2.6	0
H-7 Dirbantys su nuodingosiomis medžiagomis	2.7	0
H-8 Tvarkantys medicinines atliekas darbuotojai	2.8	92
Mokymas apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai	3	65
Kita (įrašyti):	4	
.....	4.1	
.....	4.2	
.....	4.3	
Iš viso:	5	1332

2. Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stebėsenos ir stiprinimo sveikatos ugdymo ir mokymo renginiai ir leidiniai (2016 m.)

Renginiai ir leidiniai	Eil. Nr.	Pranešimai, paskaitos, pamokos		Diskusijos, debatai ir kiti aktyvus mokymo būdai		Konkursai, viktorinos, varžybos ir kiti vėsi renginiai		TV ir radijo laidos, video- ir audioįrašai	Straipsniai, pranešimai, publikacijos periodiniuose leidiniuose ir internete	Sąrašai, plakatai	Brošiūros, knygos			Ammatines, laikraščiai ir kiti leidiniai		
		renginių sk.	dalyvų sk.	renginių sk.	dalyvų sk.	renginių sk.	dalyvų sk.				periodinių sk.	titžas	elektroninių leidinių sk.	periodinių sk.	titžas	elektroninių leidinių sk.
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Iš viso	1	100	2878	298	12780	38	15746	390	466	125	2	6000	0	24	41460	0
Iš jų:																
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	1.1	6	326	4	82	9	5823	36	31	10	0	0	0	4	5250	0
Sveika mityba ir nutukimo prevencija	1.2	10	316	1	10	5	237	100	25	7	1	4000	0	1	2000	0
Fizinis aktyvumas	1.3	72	1967	279	9539	7	1823	10	49	16	0	0		3	3660	0
Psichikos sveikata (smurto, savijudų prevencija, streso kontrolė ir kt.)	1.4	0	0	2	13	2	4024	0	16	3	0	0	0	1	4000	0
Aplinkos sveikata	1.5	0	0	0	0	2	84	33	191	20	0	0	0	0	0	0
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	1.6	0	0	6	30	3	1047	153	56	15	0	0	0	2	2000	0
Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija	1.7	0	0	1	39	2	200	0	1	1	1	2000	0	1	2000	0
Tuberkuliozės profilaktika	1.8	0	0	0	0	1	45	2	3	2	0	0	0	4	8000	0
Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	1.9	0	0	1	3005	2	163	7	64	40	0	0	0	2	2150	0
Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	1.10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	500	0
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	1.11	5	100	3	26	1	100	4	4	1	0	0	0	0	0	0
Traumu ir nelaimingų atsitikimų prevencija	1.12	6	158	1	36	3	1500	43	13	5	0	0	0	4	10400	0
Onkologinių ligų profilaktika	1.13	0	0	0	0	1	700	1	7	4	0	0	0	1	1500	0
Kitos	1.14	1	11	0	0	0	0	1	6	1	0	0	0	0	0	0

3. Tikslinių grupių sveikatos ugdymas ir mokymas (visuomenės sveikatos stiprinimo duomenys)

Temos	Eil.Nr.	Asmenų tikslinėse grupėse skaičius										
		Ikimokyklinio amžiaus vaikai	Mokyklinio amžiaus vaikai	Rizikos grupės vaikai	Vyresniojo amžiaus žmonės (nuo 60 m.)	Kaimo gyventojai	Pedagogai	Socialiniai darbuotojai	Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojai	Nevyriausybinų organizacijų nariai	Pacientai	Kitų profesinių ir socialinių grupių atstovai, nenurodyti 1-10 skiltyse
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Iš viso iš jų:	1	3127	8426	71	1996	0	201	0	109	74	151	17249
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikatos gyvenimo ir ligų prevencijos klausimai	1.1	70	884	0	0	0	66	0	66	0	25	5120
Sveikata mityba ir nutukimo prevencija	1.2	739	171	0	32	0	0	0	0	57	0	303
Fizinis aktyvumas	1.3	0	1213	67	1964	0	135	0	7	17	0	9187
Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	1.4	0	4024	0	0	0	0	0	0	0	0	13
Aplinkos sveikata	1.5	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	50
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	1.6	0	13	4	0	0	0	0	0	0	0	1060
Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija	1.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	239
Tuberkuliozės profilaktika	1.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45
Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	1.9	1118	1887	0	0	0	0	0	0	0	0	163
Eduones profilaktika ir buros higiena	1.10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	1.11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	126	100
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	1.12	1200	200	0	0	0	0	0	36	0	0	258
Onkologinių ligų profilaktika	1.13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	700
Kitos	1.14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11

Parengtos kuprinių svėrimo akcijos „Kiek sveria 9 - 13 m. vaikų kuprinės 2016 m.“ Šiaulių miesto ikimokyklinių įstaigų vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų 2016 m. duomenų suvestinės bei atlikta duomenų analizė, ataskaitos patalpintos Biuro interneto tinklalapyje www.sveikatos-biuras.lt. Parengtos internetinės publikacijos lytiškai plintančių ligų, demografinės, socialinės - ekonominės situacijos, aplinkos stebėsenos tematika. 2016 m. Biuras kartu su Higienos institutu atliko Šiaulių miesto mokinių gyvenimo apklausą, kurios metu siekė išsiaiškinti jaunų žmonių gyvenimo ypatumus bei sąsajas su savijauta. Iš viso užpildyta 901 anketa.

Surinkti ir aprašyti rodikliai iš Valstybės deleguotų savivaldybėms visuomenės sveikatos stebėsenos pagrindinio rodiklių sąrašo. Stebėsenos ataskaitoje išskirtos 3 prioritetingos sveikatos problemos Šiaulių miesto savivaldybėje, jos išanalizuotos, suformuluotos išvados bei pasiūlymai.

Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos priežiūros specialistai į Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą Higienos instituto nurodytais terminais - iki 2016 m. gruodžio 31 d. suvedė Šiaulių miesto mokinių profilaktinio sveikatos tikrinimo duomenis.

IV SKYRIUS INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIĄJĄ PROGRAMĄ

PIRMASIS SKIRSNIS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOS

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų
1.	Savivaldybės biudžeto lėšos	5,8
2.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	41,8
3.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos	
4.	Kitos lėšos	
5.	Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje	8,6
Iš viso:		56,2

ANTRASIS SKIRSNIS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Programos / priemonės poveikio sritis	Vykdytų savivaldybės visuomenės sveikatos programų, priemonių skaičius	Skirta lėšų	Panaudota lėšų
1	2	3	4	5
1. Savivaldybės kompleksinės programos				
2. Savivaldybės strateginio veiklos plano priemonės				
1.	Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija;	1	3	3
2.	Užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė;	1	2	2
3.	Aplinkos sveikata (triukšmo prevencija, geriamojo vandens, maudyklų vandens stebėseną);	2	2,6	2,6
4.	Burnos higiena ir sveikata;	1	3,5	3,5
5.	Fizinio aktyvumo skatinimas;			
6.	Kitos sritys	2	6	6
3. Bendruomenių vykdytų programų / priemonių rėmimas				
1.	Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija;	3	0,74	0,74
2.	Užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė;	1	3,5	3,5
3.	Aplinkos sveikata (triukšmo prevencija, geriamojo vandens, maudyklų vandens stebėseną);			
4.	Burnos higiena ir sveikata;			

5.	Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija;	7	3,35	3,35
6.	Fizinio aktyvumo skatinimas;	26	17,92	17,78
7.	Lytinė sveikata;	1	1	1
8.	Nelaimingų atsitikimų ir traumų (tarp jų ir pirmosios pagalbos teikimo) prevencija;			
9.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija;	4	3,75	3,39
10.	Visuomenės sveikatos stebėseną;			
11.	Kitos sritys	5	3,74	3,74
4. Kita				
		Iš viso lėšų:	51,1	50,6